

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Quanta in Nabuchodonosore facta sit Metamorphosis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Cap. LVI. Nabuchodonosor quale, & cur factus sit monstrum? 781

Formosus fué fuerit Deus, &c, vt fingitur supremus Deorum, in taurum abiectus, nemo est, qui credat; immo nec rem ipsam credimus. Fabulae, apinæ, tricæq; saperdarum. Vera audite, de magno rege, qui seipso, *omnibus populis, gentibus & linguis*, qui habitant in uniuersa terra, scribit: *Ego Nabuchodonosor qui quietus eram in domo mea, & florens in palatio meo; narratq; fatidicum calamitatis suæ somniū, in quo audivit vocem Angelī fortiter clamantis: Alligetur vinculo ferreo & areo in herbis, quæ foris sunt, & rore cali tingatur, & cum feris pars eius in herba terra. Cor eius ab humano commutetur, & cor feræ detur ei: & septem tempora mutentur super eum.* Quæ hæc mutatio? quod somnium? Hæc est interpretatio sententia Altissimi, quæ peruenit super Dominum meum regem, ait Daniel. *Ejcent te ab hominibus, & cum bestijs ferisq; erit habitatio tua, & fænum ut bos comedes, & rore cali infunderis: septem quoque tempora mutabuntur super te, donec scias, quod dominetur Excelsus super regnum hominum, & cuicunque voluerit, det illud.* Omnia hac venerunt super Nabuchodonosor regem, &c. Et ex hominibus abiectus est, & fænum ut bos comedit, & rore cali corpus eius infectum est; donec capilli eius in similitudinem aquilarum crescent, & ungues eius quasi animalium.

Hæc quanta regis fuit metamorphosis? Cor eius ab humano in cor feræ commutatur, & ex sapiente fit amens. Pro torquibus, armillis, & annulis, vinculo ferreo & areo alligatur. Quando enim in amentiam versus cœpit delira fari, atque insanire, mox ne sibi & alijs noceret, compedibus astrictus fuit, manicisq; vincitus & inclusus. Deniq; autem monitu Danielis solitus compedibus, ex regia domo, & palatio suo, in quo floruerat, aufugit in silvas, retentis manicis ferreis in manus, ne illæ coniungi possent, ne uere ijs vteretur ut homo, sed vt illis disiunctis reperet ad herbas more bestiarum. Idcirco enim dicitur: *Alligetur vinculo ferreo & areo in herbis.* Itaque, qui erectus antea incedebat, postea deiectus coactus est repere; qui priùs sub auratis tectis habitabat, postea debuit manere sub Ioue frido; qui priùs tot satrapas & magnam aulicorum turbam coronamq; habuit circumstantem, iam in-

Fffff 3 ter cer-

II.

732 Cap. LVI. Nabuchodonosor quale, & cur factus sit monstrum
ter ceruos & lupos, inter apros & vrsos, inter leones & dra-
cones versabatur, qui antehac ferula videbat in mensam in-
ferri, quorum ne numerandi quidem, ne dum edundi copia
erat, postea pro lautijs regijs, fænum ut bos comedit; qui an-
tea comitus cæsariem calamistris crispabat, & vnguentis Ara-
bicis imbuebat, postea illi crescebant capilli in similitudinem a-
quilarum; cuius digiti antea gemmis, velut cælum stellis luce-
bant, postea vngues quasi avium, aut falconis hamabantur. Et
hæc omnia, per septem annos, est passus, ut tanto acerbius,
quanto diutius deprimetur; passusq; est, postquam iam tri-
ginta septem annis regnauit, ut tanto tempore assuetus deli-
tijs, grauius sentiret calamitates inexpertus. Nonne hæc ma-
gna est metamorphosis?

Dan. 4.30.

III.

Dan. 4. 25.

IV.

Michael Me-
din. lib. 2. de-
fide. c. 7.

Marc. 6.49.

Maior apparebit hæc mutatio, si quid non sit, & quid sit,
in apricum deducamus. Etenim magnitudine prodigi addu-
ctus Origenes cum suis, ausus est affirmare, hæc de Nabucho-
donosore non historicè, sed parabolicè duntaxat narra-
ri, & sub regis huius nomine, casum Luciferi depingi. Ve-
rū D. Hieronymus & alij plerique aiunt, hanc esse hæresin;
cum ex simplici narratione eius facti pateat, historiam esse;
& scriptura clarè dicat, omnia hac venerunt super Nabuchodo-
nosor regem, quæ scilicet ipse priùs narrauerat, sibi in somno
ostensa, ac postea re ipsa contigisse. Quo pacto autem con-
gerint, vel contingere potuerint, graphicè certatur. Necea-
dem omnium est sententia.

Quatuor sunt modi, quibus id contingere potuit; 1. vt
Nabuchodonosor talis in oculis tantum aliorum videretur;
2. vt talis sibi duntaxat esse putaretur. 3. vt fera talis reipsa
effet. 4. vt partim talis effet, partim talis non effet, qualis ab
authoribus perhibetur. Primus modus placuit Michaeli Me-
dinae, existimauit enim, regis in bestiam conuersionem nequa-
quam veram, sed phantasticam duntaxat fuisse; quo pacto eti-
am Apostoli, quando Christum viderunt ambularem supra ma-
re, putauerunt phantasma esse. Eiusmodi autem phantasma
vel à dæmone potest fieri, vel à Deo. A dæmone, per præli-
gias. Quo sensu comicus ait:

GLANCO